



TÜRKİYE VE AB: BİRLİKTE ORTAK GELECEĞE

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI



REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
DIRECTORATE FOR EU AFFAIRS

Avrupa Birliği (AB) ve Türkiye, 50 yılı aşkın bir süredir ortak bir geleceği paylaşma iradesine sahiptir. Türkiye, 1959 yılında yaptığı başvurdan sonra, 1963 yılında Avrupa Ekonomik Topluluğu ile nihai hedefi üyelik olan bir ortaklık anlaşması imzalamıştır. Bu durum, AB'nin kurulmaya başladığı ilk yıllardan itibaren Türkiye-AB ilişkilerinin stratejik önemini göstermektedir.

1996 yılında Gümrük Birliği'nin tesis edilmesi, Türkiye'nin AB'yle olan ekonomik bütünleşmesini geliştirmiştir. 1999 yılında adaylık statüsünün kabul edilmesiyle de ülkede geniş kapsamlı bir reform süreci başlamıştır. AB'ye üye devletlerin, Türkiye'nin üyelik için gerekli siyasi kriterleri yeterli ölçüde karşıladığına ilişkin oybirliğiyle aldıkları kararın ardından, 2005 yılında katılım müzakereleri başlamıştır. Katılım süreciyle birlikte hız kazanan siyasi, ekonomik ve sosyal dönüşüm süreci Türkiye'yi AB'ye her geçen gün biraz daha yaklaştırmaktadır.

Türk halkı, milli egemenliğine ve iradesine karşı düzenlenen 15 Temmuz darbe girişimine karşı birlik, beraberlik ve dayanışma içinde mücadele ederek, demokrasiye sahip çıkmıştır. Ülkemiz ve

vatandaşlarımız, başta AB ülkeleri olmak üzere tüm dünya ülkelerine demokratik değerlerin toplumun tüm kesimleri tarafından içselleştirildiğini göstermiştir. Kopenhag siyasi kriterlerinin çok önemli bir unsuru olan istikrarlı ve kurumsallaşmış bir demokrasinin varlığının Cumhuriyetimiz için vazgeçilmez olduğu bu vesileyle bir kez daha vurgulanmıştır.

Bugün, hızla değişen küresel ve bölgesel dinamikler ve ortak çıkarlar, Türkiye-AB bütünleşmesini her iki taraf açısından daha fazla hayati ve vazgeçilmez kılmaktadır. Nitekim Türkiye-AB ilişkilerinde süregelen inişli-çıkışlı seyre rağmen, taraflar bu ilişkiyi sürdürme konusunda iradeyi korumaktadırlar. AB, Türkiye'deki siyasi, ekonomik ve sosyal reformların arkasındaki itici güçlerden biridir ve Türkiye'nin gelişmesinde anahtar bir role sahiptir. Türkiye de, AB'nin daha güçlü, daha güvenli ve daha müreffeh bir küresel aktör olmasında anahtar bir rol oynamaktadır. Bu nedenle de Türkiye'nin AB üyeliği en zorlu ve en çok sorgulanan olsa da, gerçekleştiğinde hem ülkemiz, hem AB, hem de ötesindeki coğrafya için gelmiş geçmiş en yararlı üyelik olacaktır.





AVRUPA'NIN ENERJİ GÜVENLİĞİNDE MERKEZ ÜLKE OLARAK

TÜRKİYE

➤ AB üyesi bir Türkiye, AB enerji arz güvenliğine ve kaynak çeşitlendirmesine önemli katkı sağlayacaktır.

- Türkiye, kendisine komşu bölgelerdeki enerji kaynaklarının AB'ye ulaştırılmasında stratejik bir konumdadır.
- Dünya ham petrol ve doğal gaz rezervlerinin %60'ı Türkiye'yi çevreleyen Karadeniz, Akdeniz ve Hazar havzaları ile Orta Doğu bölgesindedir.
- Hazar bölgesindeki doğal gazın Türkiye üzerinden Avrupa'ya iletimini sağlayan Güney Gaz Koridoru'nun omurgasını TANAP (Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi) teşkil etmektedir.

- Karadeniz'de Sakarya sahasında keşfedilen doğal gaz rezervinin büyümesi ve ilave sahaların keşfedilmesi ihtimali bulunmaktadır. Bu bakımdan gelecekte Türkiye AB'ye doğal gaz ihraç eden kaynak ülkelerden olabilecektir.
- Türkiye yenilenebilir enerjide bir başarı öyküsü sunmaktadır. Avrupa'da beşinci, dünyada on ikinci ülkedir. Yeni güneş ve rüzgâr enerjisi yatırımlarında Avrupa'da öncüdür.
- Elektrik üretimi için jeotermal enerji kullanımında Türkiye dünyada ilk beş ülke arasındadır.
- AB üyesi Türkiye, AB'nin yenilenebilir enerji hedeflerine ulaşmasına ve Avrupa'nın yeşil dönüşümüne doğrudan katkı sağlayacaktır.



AVRUPA'NIN KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞİNİN GÜVENCESİ OLARAK

TÜRKİYE

➤ Tarih boyunca en büyük medeniyetlerin beşiği olan Türkiye'nin AB'ye katılımı, Avrupa'nın kültürel çeşitliğinin güvencesi olacaktır.

- Modern Türkiye toprakları, tarih boyunca büyük medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Hititler, Lidyalılar, Likyalılar, Frigyalılar, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular, Osmanlılar ile Balkan, Kafkas, Karadeniz ve Orta Asya halkları hep birlikte Türkiye'nin tarihi ve kültürel mirasını oluşturmaktadır.
- Türkiye, Thales, Herodot, Diyojen, Homer, Aziz Nikola, Aziz Paul, Truva, Bergama ve Efes gibi Avrupa medeniyetinin önemli sembolleri olan kişilerin ve şehirlerin doğduğu yerdir. Kudüs ve Vatikan'dan sonra Hristiyan dünyasının üçüncü "kutsal şehri" İznik de Türkiye'dedir. Avrupa kelimesi de, "güneşin battığı yer" anlamına gelen ve günümüz Türkiye topraklarına işaret eden

Fenike prensesi Europa'nın isminden gelmektedir.

- Engin fikirleriyle sadece İslam dünyasında ve Anadolu'da değil, tüm dünyada son derece etkili olan Mevlana ile tüm insanlığı renk, dil, din ayrımı yapmadan sevgiye, barışa, kardeşliğe çağıran Yunus Emre yine bu toprakların yetiştirdiği ve sadece yaşadıkları dönemin değil bütün çağların aydınlık sesleri olan değerlerdir.
- Farklı etnik ve dini topluluklar modern Türkiye toprakları üzerinde yüzyıllarca bir arada yaşamıştır. Türkiye günümüzde de, Kürtler, Süryaniler, Araplar, Ermeniler, Çerkezler, Lazlar, Rumlar, Romanlar, Yahudiler, Hristiyanlar, Müslümanlar ve diğer pek çok farklı etnik gruba ve dine ev sahipliği yapmaktadır.
- Türkiye'nin AB'ye katılımı AB'nin çok kültürlü yapısını zenginleştirecek ve "farklılık içinde birlik" sloganını daha da anlamlı hale getirecektir.

TÜRKİYE

➤ Türkiye'nin üyeliği, AB'deki biyoçeşitliliği zenginleştirecek, tarım ve çevre alanında sürdürülebilirliğe katkı sağlayacaktır.

- Türkiye topraklarının yaklaşık yarısı (37,7 milyon hektar) tarıma ayrılmıştır.
- Türkiye, meyve ve sebze AB'nin toplam üretiminin yaklaşık %40'ına denk gelen üretim seviyesi ile dünya çapında lider bir üretici ve net ihracatçıdır.
- Türkiye, AB'ye yönelik tarımsal ürünler ticareti bağlamında 20 yılı aşkın süredir net ihracatçı



DAHA REKABETÇİ BİR AVRUPA EKONOMİSİ İÇİN

TÜRKİYE

➤ Türkiye'nin AB üyeliği, Avrupa Tek Pazarını genişletecek ve AB'nin küresel ekonomi içindeki rekabet gücünü artıracaktır.

- Türkiye, Avrupa'nın en hızlı büyüyen ekonomilerinden biridir.
- Uluslararası Para Fonu'nun satınalma gücü paritesine göre GSYH sıralamasında Türkiye, 2020 yılında dünyanın en büyük on birinci ve AB'nin en büyük üçüncü ekonomisi konumundadır. Dünya Bankası'nın GSYH sıralamasına göre ise Türkiye, dünyanın en büyük 19. ekonomisidir.
- 2020 yılı itibarıyla AB, Türkiye'nin birinci, Türkiye ise AB'nin altıncı büyük ticari ortağıdır. AB'nin Türkiye'nin toplam ihracatındaki payı %41,3, ithalatındaki payı %33,4'tür.
- Türkiye, sanayi üretimindeki ürün ve sektör çeşitliliğinin yanı sıra esnek ve hızlı üretim yapısı, gelişmiş yan sanayisi ve üretim standartlarında AB ile uyumu

konumundadır.

- Türkiye dünyadaki sekiz farklı tür gen merkezinden üçünü bir arada bulundurmakta ve dünyanın üçüncü büyük tohum gen bankasına ev sahipliği yapmaktadır.
- Avrupa için Yeşil Mutabakat hedeflerine ulaşılması ve yeşil bir Avrupa kıtasının tesisi, ülkemizin AB'ye üyeliği halinde büyük ivme kazandıracaktır.
- Türkiye'nin üyeliği, Birliğin özellikle Akdeniz ve Orta Doğu'da iklim eylemi alanında artan bir nüfuz ve etkiye sahip olmasını sağlayacaktır.



DAHA GENÇ VE DİNAMİK BİR AVRUPA İÇİN

TÜRKİYE

➤ Türkiye'nin üyeliği, üye devletlerdeki işgücü piyasalarına ve sosyal güvenlik sistemlerine katkıda bulunacak ve AB'deki toplumsal dinamizmi artıracaktır.

- AB nüfusunun şu anki ortalama yaşı 43'ün üzerindedir. 2025 yılı itibarıyla, AB nüfusunun %21,7'sinin 65 yaşın üzerinde olması beklenmektedir.
- Türkiye ise ortalama yaşı 32 olan, genç ve dinamik 80 milyonluk bir nüfusa sahiptir. Diğer bir deyişle, toplam nüfusun % 67,7'si çalışma yaşındadır.
- Türkiye, Avrupa'nın iyi düzeyde eğitim almış en genç nüfuslu ülkesi olarak AB'deki işgücü açığını kapatabilecek potansiyele sahiptir.
- Türkiye, halklar arası teması kolaylaştıracak vize serbestisiyle, ticaret, ekonomi, sosyal, kültürel, eğitim, spor ve sanat gibi alanlarda AB'deki toplumsal dinamizmin artmasına katkı sağlayabilecektir.

- Türkiye'nin dinamik ve genç nüfusu ile büyük katkı sunduğu Erasmus+ ve ESC Programları ile 2004 yılından beri yaklaşık 700 bin insanımız ve 150 bin diğer Avrupa vatandaşı karşılıklı olarak yurt dışındaki staj, eğitim, öğretim, gönüllülük ve iş birliği faaliyetlerine katılmıştır.
- Üniversitelerimiz aynı zamanda 6. ve 7. Çerçeve Programları ve akabinde Ufuk 2020 ve Ufuk Avrupa Programlarıyla Avrupadaki üniversiteler, araştırma kurumları ve diğer kurum ve kuruluşlarla bini aşkın bilimsel projede yürütücü veya ortak olarak yer almış, bilimsel hareketlilik faaliyetlerinin bir parçası olmuştur.
- Türkiye, AB üyesi ülkeler gibi bilim araştırma alanında Ufuk Avrupa; eğitim, gençlik ve spor alanında Erasmus+; gönüllülük alanında Avrupa Dayanışma Programı-ESC; afetlerle mücadelede Sivil Koruma Mekanizması gibi çok sayıda AB Programının katılımcı ülkesidir.

TÜRKİYE

➤ Girişimci ve insani dış politikasıyla Türkiye, AB'nin daha güçlü, daha etkin, daha güvenli ve daha müreffeh bir küresel aktör olmasında önemli rol oynayacaktır.

• Batı'nın en doğusunda ve Doğu'nun en batısında yer alan Türkiye, coğrafi, kültürel ve tarihi açıdan stratejik bir konumdadır.

• Balkanlardan Kafkasya ve Orta Asya'ya, Karadeniz ve Akdeniz havzalarından Orta Doğu'ya uzanan coğrafyanın merkezinde yer alan Türkiye, bölgesinde, siyasi, ekonomik ve sosyal bakımdan önemli bir istikrar unsurudur.

• Türkiye tarihe dayanan güçlü ilişkileri sayesinde, çevresindeki kritik bölgelerde etkin bir aktör ve güvenilir bir arabulucu/kolaylaştırıcıdır.

• Hem Batılı hem Doğulu kuruluşların üyesi olan Türkiye, AB'nin farklı coğrafyalardaki ilişkilerini güçlendirici bir potansiyele sahiptir.

• Türkiye dünya çapında en büyük beşinci diplomatik ve konsolosluk temsil ağına sahiptir.

• Kalkınma ve insani yardımlar alanında Türkiye, milli gelire oranla kişi başına düşen insani harcama miktarına göre, dünyanın en cömert ülkesidir.



TÜRKİYE

➤ Türkiye'nin üyeliği ile birlikte AB, Avrupa'nın güvenliği açısından iç ve dış tehditlerle mücadelede daha başarılı olacaktır.

• NATO'nun en güçlü ikinci ordusuna sahip olan Türkiye, Avrupa'nın güvenliği ve refahının garantörüdür. Türkiye, NATO operasyonlarına en fazla destek sağlayan ilk 5, NATO bütçesine en fazla destek sağlayan ilk 8 ülkeden biridir.

• Türkiye'nin Avrupa-Atlantik güvenliğinde üstlendiği anahtar rol, AB'nin Ortak Güvenlik ve Savunma Politikasının başarısına katkı sağlamaktadır.

• Türkiye, NATO kapsamındaki operasyonların yanı sıra Bosna Hersek, Makedonya, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Kosova, Ukrayna ve Filistin'deki AB sivil ve askeri misyonlarına aktif destek vermektedir.

• Tarihsel ve coğrafi olarak, AB'nin sınır güvenliği ile Türkiye'nin sınır güvenliği birbirinden ayrılmaz.

• Türkiye terörizme, radikalizme ve organize suçlara karşı yürüttüğü kararlı mücadele ile AB'nin iç huzur ve güvenliğine önemli katkı sağlamaktadır.

• Türkiye sahip olduğu etkin ve güçlü dijital altyapısı ile AB'nin siber güvenliğine katkıda bulunabilecek potansiyele sahiptir.

TÜRKİYE

➤ Türkiye'nin AB'ye katılımı, AB'ye yönelik düzenli ve düzensiz göç hareketlerinin dengeli ve tüm bölgenin ekonomik yararına olacak şekilde yönetilmesinde AB'ye büyük katkı sağlayacaktır.

• Türkiye 3,7 milyonu Suriyeli olmak üzere 4 milyondan fazla sığınmacıya ev sahipliği yapmaktadır. Dünyada en çok sığınmacı barındıran ülke konumundadır. Türkiye, göç yönetimi ve uluslararası koruma alanındaki tecrübesiyle AB'nin günümüzde yaşadığı mülteci krizinin yönetiminde anahtar role sahiptir.

• Türkiye, savaştan kaçan ve korumaya ihtiyaç duyan insanlara kucak açmakla birlikte, düzensiz göçün önlenmesi için de büyük çaba sarf etmektedir. Türkiye'nin düzensiz göçle ve göçmen kaçakçılığı ile yaptığı mücadele, AB'nin göç politikasının başarısının güvencesidir.

• Türkiye ve AB göç anlaşması ile 2015 Ekim ayında Ege'deki günlük ortalama yasadışı geçişler 7.000 iken, bu sayı 70'lere kadar düşmüştür.

• Göç Anlaşması, düzensiz göç sorununun yol açtığı insani kayıpları da önemli oranda azaltmıştır. 2015 yılında Ege Denizi'nde yaşanan 799 ölüm ve kayıp vakasına karşın, Mutabakatın yürürlüğe girdiği 2016 Nisan ayından 2016 Kasım ayına kadar sadece 46 ölüm ve kayıp vakası yaşanmıştır. Türkiye'nin düzensiz göç sorununun çözümüne ilişkin çabaları, başta can kayıpları olmak üzere, Avrupa sınırlarında yaşanmakta olan bir dramı ortadan kaldırmaktadır.

• Akdeniz ve Batı Akdeniz göç rotalarında yaşanan ölümlerin 2016 yılı içinde 4.000'i aştığı göz önünde bulundurulduğunda, Türkiye'nin Ege'deki çabalarının büyük bir öneme sahip olduğu görülmektedir.



ANKARA

Mustafa Kemal Mah.
2082 Cad. No:5 06530
100. Yıl Çankaya/ANKARA
Telefon: +90 312 218 13 00

İSTANBUL

Sakıp Sabancı Caddesi,
No:3, İstinye,
Sarıyer/İstanbul
Telefon: +90 212 359 89 15

BRÜKSEL

Permanent Delegation of
Turkey to the EU
36-38, Avenue des Arts
B-1040, BRUSSELS, BELGIUM
Telefon : +32 2 274 55 20

www.ab.gov.tr

 @ABBaskanligi